

Contents

Details	Contributed by	Page
From the Editor's Desk		1
From the Principal's Desk		2
Messages :		
● Dr C.L.Patel, Chairman C.V.M.		3
● Dr Harish Padh, Vice Chancellor, S.P.U.		4
● Prin. R.P.Patel, Hon. Secretary, C.V.M.		5
● Dr. S.M.Patel, Hon Joint Secretary, C.V.M.		6
● Dr. Jyotin Patel, Hon Joint Secretary, C.V.M.		7
● Dr. S.G.Patel, Hon Joint Secretary, C.V.M.		8
● Er. V.M.Patel, Hon Joint Secretary, C.V.M.		9
The TEAM of S.M.Patel College of Home Science		10-11
Vision, Mission, Goals And Objectives		12
The Young Leaders : 2012-13		13-14
The Golden Girls of the College : 2012-13		15
Saptdhara Activities : 2012-13		
● Geet, Sangeet Nritya Dhara		16
● Gyan Dhara		16
● Natya Dhara		16
● Kala Kaushalya Dhara		17
● Vyayam, Yoga and Khelkuddhara		18-19
● Sarjanatmak Abhivyakti Dhara		19
● Samudayik Seva Dhara	a) National Service Scheme	20
	b) National Cadet Corps	21
Anganwadi Workers' Training Centre		22-23
Departmental Activities :		
● Family Resource Management		24
● Textile and Clothing		25
● Foods and Nutrition		25-28
● Human Development		28
● Zaverba Nursery School		29

Articles :

Parental Control on Children's Computer and Internet use	Ms. Silky Pandya	30
A Tribute to Dr. Verghese Kurien	Ms. Vijaya Agarwal	31-32
Corruption in India	Ms. Damini Patel	33
Homemaker and her Identity	Ms. Harjeet Kaur	34
Universal Laws	Ms. Falguni Desai	35-36
Dearest Maa	Ms. Mirani Trivedi	36
Choose to live	Ms. Hirna Patel	37
Couplets	Ms. Swati Arya	38
દિકરી બનાવી ભગવાને	Dr. Jyotin Patel	39
સરળ જીવન	Ms. Mansi Mistry	40
એકલતા	Ms. Neha Bhagat	40
ગૃહિણી માટે ઉપયોગી ટીપ્સ	Ms. Riddhi Kher	41
દિલ પૂછે છે મારું	Ms. Neha Bhagat	41
પિતા	Ms. Hiral Patel	42
મોંઘવારી વિશે	Ms. Riddhi Patel	43
કેળવણી કહે છે	Ms. Dimpi Kadiya	44
માતા-પિતાની છત્રછાયા	Ms. Dimpi Kadiya	44
યુવાન	Ms. Malvika Patel	45-46
પથ્થર	Ms. Sejal Dhakecha	47
માતા-પિતાનો પડછાયો	Ms. Dimpi Kadiya	47
माँ की व्यथा	Ms. Vijaya Agarwal	48

From the Editor's Desk..... 📌

“India is a great nation and we are proud of our nation” – ingrained into a feeling by rote. Truly, India is great, great in terms of size, its resources and its headcount. Undoubtedly, the potential for human capacity is huge and is reason to be proud of.

However, a larger question looms over our visage - “How many of us take pride in our contribution to the greatness of this nation? Perhaps all of us, half the nation, a little lesser than that or perhaps still lesser. Quite unsure?

From the deluge of foreign rule we have unchained ourselves, the mainstream has been poor and its strife for the daily bread has reduced it to a level wherefrom only the scenic can be appreciated. We dream big, we appreciate the red, blue and azure skies, the colorful flora and fauna, the greatest feats achieved by our brethren. What we don't are the smaller things in life like attempts to clean the corner of our courtyard, the need to cleanse the corridors of power, punctuality, sincerity and dedication in workplace, the joy of respecting and dignifying humans and animals alike... and the brazen neglect of these speak of a deficiency in ourselves. Our civility doesn't take us far into a civilized world. Does it?

All of us wish to bring about a change; none of us wish to change ourselves. New Year resolutions are fashion for some, fad for a few and a reason to be snobbish for the rest. Few commit themselves to change. Change downstream is the nature of a log but upstream requires effort and resolve which may not be a common finding.

A group of young men and women went around raising funds for a noble cause. After a toil, they realized that it was hard for people to part with and the silver in the till box was not very encouraging. Then someone advised to ask each and every person in the city to donate a rupee each and surprisingly the group realized the value of small. A small endeavor is bound to yield rich dividends.

The power of small is immense. A small step in our courtyard is a giant leap beyond. Who else is in a better position to bring about a change – a change not in consonance with time but a change that befits the changing times. As home scientists are we not better equipped to understand the home and the organization of countless homes into a society? We are truly the women of substance, in these trying times, who can disperse into every nook and corner and live as role models, thereby changing the perception of folks around. In effect, a transformation of the entire fabric of our society that is so much needed.

While Obama often takes refuge in the principles and teachings of The Mahatma, India from a great nation of tolerance is out in arms for demanding a state of zero tolerance. Where social engineering is the answer to many a problem, we are advocating legal and punitive measures.....Are we not reducing ourselves to the primitiveness where Fear rules our behavior? We all are honest until our work is stuck in the middle.

It is our years of formation in this college that shall stir our energies to transform our existence into a much more meaningful one – an existence of health and happiness, peace and joy! We have been blessed with a chance that not many have been fortunate with. Let us not shy away from the opportunity accorded to us. Let us look into each other's eyes with pride, with respect. Could a greater miracle take place than for us to look through each other's eyes for an instant?

Vijaya Agarwal

From the Principal's Desk...

Pragati 2012-2013 a mirror of our college through which we project our activities and also stimulate the creative talent of our students is being published. I congratulate the entire team for their efforts.

I would like to put on record that the brilliant Camaraderie which is in our College Psyche has propelled us to achieve the C. P. E. status from U. G. C. I appreciate the efforts of each member of the institute.

I take this opportunity to express my indeptness towards our stalwart Chairman Dr. C.L. Patel Sir & his team. They have been very encouraging by their proactive approach and genuine concern for the development of our college thereby contributing towards enhancing the status of young women.

I express my affection towards my dear students and wish that they become women of integrity.

Principal
Rekha Emanuel

Dr. C.L. Patel
CHAIRMAN

CHARUTAR VIDYA MANDAL

P. B. NO. 22 • VALLABH VIDYANAGAR-388 120 • GUJARAT • INDIA
GRAM : CHARUTAR. PHONE : (O) 02692-236493,237398,237106,237108,231525
(R) 02692-236667,235251 Fax : 236493

Website : www.ecvm.net E-mail : cvmandal@hotmail.com

MESSAGE

It is a matter of pride for me that most Institutions of Charutar Vidya Mandal, including yours, are bringing out their College Magazine. Decades ago Home Science was looked up on as a science of kitchen, but the times have changed and people look at it with an eye of hopes. The courses offered by this important segment of science equip the girls for their wholesome development and make them ready for self-employment. S.M.Patel College of Home Science has a very good record card for its educational pursuits. Yet many more goals are on wait to be achieved. Apart from classroom and laboratory training it is also necessary to develop the writing skills so that the students get equipped with putting their views in proper diction. Magazine like this provides the platform for such purpose. I congratulate the students and teachers who have contributed to make this publication possible.

(C.L.Patel)
Chairman

Prof. Harish Padh, Ph.D.
Vice-Chancellor

Sardar Patel University

Vallabh Vidyanagar 388 120 - Gujarat, India
Phone : (02692) (O) 230009, 226800, 236473
(R) 237611
Telefax : (02692) 230009
Email : vcspu@yahoo.co.in

MESSAGE

I am immensely pleased to take cognizance of the publication of college annual magazine 'PRAGATI' by S.M. Patel College of Home Science, Vallabh Vidyanagar for the year 2012-2013.

It is but, a team work with dedication, determination and discipline that leads to success of an institution. I wish that this institution makes use of every opportunity and tide over every challenge in its pursuit for promoting activities related to the student's community. May this magazine be a glimpse of the happenings over the past one year and guiding document for the aspirations in future. May the magazine be a stimulant to today's youth such that they keep pace with the changing scenario and exhibit true talent and creativity.

I wish the Magazine to come out neatly & meaningfully comprising useful articles of interest.

Wishing the entire fraternity the best in this endeavor.

Prof. Harish Padh,
Ph.D, Vice-Chancellor

MESSAGE

It is commendable for S.M.Patel College of Home Science to publish Annual College Magazine. This college has done service to the society by way of training the ladies of various sections to think scientifically. This scientific temper of the ladies brings the change in their life style and socio-economic well-being of their families. Every village in the surrounding areas will have some home scientists. This is a big change in the society.

May I wish that this contribution of the college continues years ahead.

(R.P.Patel)

Hon. Secretary

MESSAGE

In the age of women empowerment every young girl studying in the college should prepare herself for the life challenges in different areas of work. She should be trained physically to resist against any attack on her. At the same time she should be ready to face any gathering, mob, conversation, debate etc. by her writing as well as through good communication skill.

S.M.Patel College of Home Science provides such developmental facilities to it's students through activities of sports, debate and bringing out annual magazine like 'Pragati' every year.

This habit of writing and expression of ideas in a systematic & convincing manner will be a great addition to one's personality. This will also develop self-confident and concentrate with passion to acquire knowledge.

I congratulate the Principal and her team to give such training to the students to be responsible future citizens of India.

S. M. Patel

*Hon. Joint Secretary,
Charutar Vidya Mandal.*

MESSAGE

It gives me immense pleasure to know that S. M. Patel College of Home Science is bringing out its house bulletin for the academic year 2012-13. On the onset I like to extend a word of appreciation to those who have put in their valuable time and efforts to make publications of this bulleting possible.

This bulletin is a very valuable record-book of achievements of the students and staff of the college during the academic year. Apart from this, the main aim of bringing out such a publication is to provide a platform to express the thought process, going on in the mind of students, in a clear and meaningful creative diction. I am sure the readers of this bulletin will enjoy the content between four cover pages.

Jyotin Patel

*Hon. Joint Secretary,
Charutar Vidya Mandal.*

શુભેચ્છા સંદેશ

એસ.એમ.પટેલ કોલેજ ઓફ હોમ સાયન્સના વાર્ષિકોત્સવ અવસરે સૌ સ્વજનોને કશુંક નવતાર અને મધુર, રમણીય અને સ્મરણીય આપવાનું તેની વિદ્યાર્થીનીઓ, અધ્યાપકો, આચાર્ય માટેના નિમિત્ત એવા ચાહ્ચાર વિદ્યામંડળના પદાધિકારીઓના દિલમાં કંઈક ઊગ્યું અને થયું. આ આનંદ મંગલભરી પળે, તેને જ અનુરૂપ એવી કેટલીક અગણિત સામગ્રીના આ ફુલઘાબ નિવેદિત થઈ રહી છે.

પ્રસંગ ઓત્તેવનો-પ્રસન્નતાનો છે. આ મહાશાળાના પટાંગણમાં આંતરસમજ વિકસાવતાં કેટલા માટે મિલન જ્યારે કેટલાક માટે વિદ્યાય વેળાનાં સંભારણાં પ્રસ્થાપિત કરવાનાં છે. તમામની રગરગમાં વહેતા રંગરંગી શમાણાંની સરવાણીનો છે, નવયૌવનમાં પ્રસ્થાનોત્સુક ઝૂલતી, અને ઝૂલતી યાદ આંખોની ભીતરી અનુભૂતિનો છે, આ અનુભૂતિને આપણી વિદ્યાર્થીનીઓએ મન ભરીને મોજથી શબ્દદેહે અવતારી છે. તેમાં સમાયેલ સંકલ્પો જીવનને ઉન્નત પંથે લઈ જાય એવા સાર્થક પ્રયત્નો થયેલા છે. આ ગુલદસ્તાના રચિયતા શ્રીમતી વિજયા અગ્રવાલ અને તેમના માર્ગદર્શક શ્રીમતી રેખાબેન ઇમેન્યુઅલની સફળ નેતૃત્વ વ્યવસ્થા અભિનંદનના પરમાધિકારી છે. આપણી મહાશાળાઓ વિદ્યાર્થીનીઓમાં શિક્ષણ સંસ્કાર દ્વારા ગૌરવ, સન્માન અને સમાજમાં સમાનતા લાવવાના લક્ષની સમીપ પહોંચવા પુરુષાર્થ કરેલ છે.

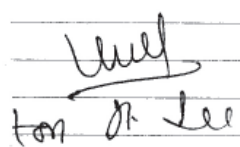
શ્રી એસ. જી. પટેલ
માનદ્ સહમંત્રી

Message

I appreciate the hard work and zealous team efforts of the Principal, and the Editors of “Pragati” the college magazine of S M Patel College of Home Science, for an informative issue of 2012-13.

Home Science being one of the unique colleges for female education has always provided an atmosphere where the students have blossomed. I hope the college continues to put in more efforts in shaping the future of the girl-child. I also wish that the students develop life skills and become more independent and confident to take hold of the challenges in their future.

I wish the college a very bright future.

A handwritten signature in black ink on a white background with horizontal lines. The signature is written in a cursive style and appears to read 'V. M. Patel'.

V. M. Patel

*Hon. Joint Secretary
Charutar Vidya Mandal, V.V.Nagar*

Staff of the College : 2011-2012

1st Row (L to R) : Dr. Nidhi Gupta, Mr Yogesh Vadwala, Ms. Sushma Batra, Dr. Devika Thakker, Ms. Paresha Patel, Ms. Rekha Emanuel (Principal), Ms Alpana Shah, Ms. Bhavana Chauhan, Ms. Krishna Narain, Ms. Kalpana Srivastava, Mr. Ishaq Vohra

2nd Row (L to R) : Mr. Ishwar Patel, Mr. Harshad Patel, Ms. Harjeet Kaur, Ms. Daxa Sharma, Ms. Trusha Lad, Ms. Shazia Sharma, Ms. Minal Chauhan, Ms. Vijaya Agarwal, Ms. Tanvi Makwana, Ms. Padmaja Puppala, Mr. Kamlesh Panchal, Mr. Balubhai Devda, Mr. Ranjeet Bhagora

3rd Row (L to R) : Mr. Shafibhai Malek, Mr. Chimanbhai Parmar, Mr. Chandubhai Vaghela, Mr. Ramanbhai Prajapati, Mr. Sanabhai Vasava

THE "TEAM" OF S.M.PATEL COLLEGE OF HOME SCIENCE

ACADEMIC STAFF

PRINCIPAL : Ms. Rekha Emanuel

TEXTILES & CLOTHING

Ms. Alpana Shah

FAMILY RESOURCE MGT.

Dr. Devika Thakker

Ms. Sushma Batra

Dr. Nidhi Gupta

Ms. Kalpana Srivastava

Ms. Padmaja Puppala (PT)

CHEMISTRY

Mr. Yogesh Vadwala

Ms. Trusha Lad

ENGLISH

Ms. Rohini Pathak (PT)

PHYSICAL INSTRUCTOR

Mr. Ranjit Bhagora

HUMAN DEVELOPMENT

Ms. Paresha Patel

Dr. Sharda Joshi

FOODS & NUTRITION

Ms. Bhavna Chauhan

Ms. Shazia Sharma

Ms. Vijaya Agarwal (PT)

Ms. Tanvi Makwana

Ms. Minal Chauhan

BIOLOGY

Ms. Krishna Narain

EXTENSION EDUCATION

LIBRARIAN

Shri Ishwarbhai Patel

ADMINISTRATIVE STAFF

Mr. Ishaq Vahora (Head Clerk)

Mr. Kamlesh Panchal (Sr. Clerk)

Shri Balubhai Devda (J. Clerk)

Shri Harshad Patel (J. Clerk)

Ms. Harjeet Kaur (Lab. Asst.)

Ms. Daxa Sharma (Lab. Asst.)

Ms. Malvika Patel (Lab.Asst., Self-Finance)

SUPPORT STAFF

Shri Chandubhai Vaghela (Peon)

Shri Ramanbhai Prajapati (Peon)

Shri Shanabhai Vasava (Peon)

Shri Shafibhai Malek (Chowkidar)

Shri Chimanbhai Parmar (Lab-Peon)

T – Together

E – Everyone

A – Achieves

M – More

VISION

To promote education for young women of rural and semi-urban population.

MISSION

“Vidyaratanam Mahadhanam” being, the mission institute aims at professional development and personal enrichment of students along with positive self-concept and confidence.

GOAL

- ❖ *To impart education (knowledge and skills) to the young women in Home Science and related areas.*
- ❖ *To prepare students for various vocations & professions.*
- ❖ *To develop self-confidence and personality of the students to face various life situations.*

OBJECTIVES

- ❖ *To impart knowledge and develop skill in various areas of Home Science.*
- ❖ *To train them for various vocations and dealing with different life situations.*
- ❖ *To give practical experience by industrial linkages and placement.*
- ❖ *To develop potential and creativity among students and helping in solving academic and personal problem.*
- ❖ *To educate students for identifying the needs of the disadvantage group of the society and working for their development.*

The Young Leaders : 2012-2013

**GOLDEN GIRLS OF THE COLLEGE
2012-13**

Hetalben Rameshbhai Talpara
Gold medalist in all Branches
&
Human Development

Poonamben Chimambhai Oza
Textiles and Clothing

Smitalben Pravinkumar Machhi
Family Resource Management

Zarna Kaushikbhai Patel
Foods and Nutrition

SAPTDHARA ACTIVITIES : 2012-13

Geet, Sangeet, Nritya Dhara

Faculty Incharge : Dr.Sharda Joshi

Student Secretary : Ms.Sneha Jayswal (FRM)

Date	Type of Activity	Benefeciaries
14/8/12	Solo Group "Patriotic Song Competition"	150 F.Y, S.Y. & T.Y. students
29/8/12	"Radio Mirchi - Search of Talent"	35 students F.Y, S.Y. & T.Y. students
1/10/12	Garba Utsav	Students & Staff members of college
6/10/12	Vocal Song Competition (Youth Festival)	01 student
7/10/12	Classical Dance Competition (Youth Festival)	01 student (Jui Patel) Secured 2 nd position at university level

Gyan Dhara

Faculty Incharge : Ms. Alpana Shah

Student Secretary : Ms.Nrupali Patel (TC)

Date	Activity	Benefeciaries	Expert
13/8/2012 To 15/8/2012	A 3 days workshop on Soft Skill Development for the Central Committee Members in collaboration with JCI, Anand		
13/8/2012	"Leadership and Team Building"	Central Committee	Ms.Vijaya Agarwal
14/8/2012	"Success Keys"	Central Committee	Mr.H.Patel
15/8/2012	"Decision Making"	Central Committee	Mr.H.Vaidya
18/8/2012	A training workshop on "Stress Management"	Teaching and non teaching staff of the College	Mr.Himadri Sinha National Trainer, JCI
17/12/2012	"Savings for Youngsters"	College Students	Mr. Suresh Shah
17/1/2013	"Positive Thinking"	F.Y.B.Sc. Students	Mr. Harshad Patel

Natya Dhara

Faculty Incharge : Dr. Nidhi Gupta

Student Incharge : Shweta Chaubey

Date	Activity	Benefeciaries
27/8/2012	Laughter Show	F.Y., S.Y., T.Y., Students
7/10/2012	Mimicry Competition- Youth Festival	1 student
29/11/2012	Radio Mirchi- Search of Talent	F.Y., S.Y., T.Y., Students

KALA KAUSHALYA DHARA

Faculty Incharge : Ms Minal Chauhan

Student Secretary : Ms. Riddhi Kher (T.Y.FN)

Date	Activity	Benefeciaries
22/8/12	Inter Class Rangoli Competition	22 students
23/8/12	Inter Class Cartooning Competition	16 students
1/10/12	Aarti Thali Decoration Competition	12 students
5/10/12	On The Spot Painting Competition (Inter-Collegiate Youth Festival)	01 students
5/10/12	Poster Making Competition (Inter-Collegiate Youth Festival)	01 students
5/10/12	Cartooning Competition (Inter-Collegiate Youth Festival)	01 students
6/10/12	Rangoli Competition (Inter-Collegiate Youth Festival)	01 students
6/10/12	Clay Modeling (Inter-Collegiate Youth Festival)	01 students
6/10/12	Collage making Competition (Inter-Collegiate Youth Festival)	01 students
28/12/12	Greeting Card making Competition	17 students
28/12/12	Mehendi Competition	22 students
28/12/12	Workshop on "Best out of Waste"	F.Y., S.Y., & T.Y students

VYAYAM YOGA AND KHELKUD DHARA

Faculty In charge : Mr. Ranjit Bhagora

Student Secretary : Ms.Prabha Sakariya (T.Y.HD)

(A) Inter-College Event Organized

Date	Activity	Beneficiary
16/08/2012 To 17/08/2012	Inter College CHESS(Men/Women) Competition Organized by S.M.Patel College of Home Science	24 Team participated, in which SEMCOM secured first position and ARIBAS stood second.

☺ *The country blacksmith who employs no journeyman is never conscious of any conflict between the capital invested in his anvil, hammer and bellows, and the labor he performs with them, because in fact, there is none.*

Leland Stanford

(B) Inter-College Level Event Participation

Date	Activity	Place	Beneficiaries
16-08-2012 To 17-08-2012	Inter College CHESS Tournament Organized by S.M.Patel College of Home Science, V.V.Nagar	S.M.Patel College of Home Science, V.V.Nagar	06 Students Participated
23-07-2012 To 25-07-2012	Inter College BADMINTON Tournament Organized by S.S.Patel College of Physical Education, V.V.Nagar	H.M.Patel Badminton Hall, V.V. Nagar	05 Students Participated
21-09-2012 To 23-09-2012	Inter College KABADDI Tournament Organized by S.S.Patel College of Physical Education, V.V.Nagar	Shastri Maidan, V.V.Nagar	10 Students Participated
07-09-2012 To 09-09-2012	Inter College BASKET BALL Tournament Organized by M.B.Patel Science College, Anand	M.B.Patel Science College, Anand	08 Students Participated
=====	Inter College KHO-KHO Tournament Organized by V.P.Science College V.V.Nagar	Shastri Maidan, V.V.Nagar	12 Students Participated
=====	Inter College VOLLEY BALL Tournament Organized by S.P.Uni. V.V.Nagar	Sardar Patel Ground Bakrol	10 Students Participated
18-01-2013 To 19-01-2013	Inter College ATHLETICS Tournament Organized by S.P.Uni. V.V.Nagar	Sardar Patel Ground Bakrol	06 Students Participated

(C) Inter-Class Level Event Participation

Date	Activity	Place	Beneficiaries
06-08-2012	Inter Class CHESS Competition	S.M.Patel College of Home Science, V.V.Nagar	20 Students Participated
12-07-2012	Inter Class BADMINTON Competition	S.M.Patel College of Home Science, V.V.Nagar	35 Students Participated
	Inter Class CARROM Competition	S.M.Patel College of Home Science, V.V.Nagar	
	Inter Class MUSICAL CHAIR Competition	S.M.Patel College of Home Science, V.V.Nagar	

☺ *Thaw with her gentle persuasion is more powerful than Thor with his hammer.
The one melts, the other breaks into pieces.*

Henry David Thoreau

**42nd ANNUAL SPORTS DAY : 2012-13
ORGANIZED ON 15-12-2012**

EVENT	POSITION	NAME OF STUDENTS	CLASS
LONG JUMP	I	REKHA MALAKIA	TY FN
	II	PRABHA SAKARIYA	TY HD
	III	MADHVI SAVANI	FY B.Sc.
LEMON SPOON RACE	I	NILAM DAVE	SY TC
	II	KIRAN GOHEL	SY FN
	III	JIGISHA BHARVAD	TY FN
THREE LEGS RACE	I	DHARMISTA GOHEL GAYATRI PARMAR	SY HD
	II	MADHVI SAVANI RIYA PATEL	FY B.Sc
SACK RACE	I	HEENA PATEL	TY FRM
	II	DHARMISTA GOHEL	SY HD
	III	MEERA BARASARA	SY FSQC
SKIPPING RACE	I	PRATIKSHA PATIL	FY B.Sc
	II	PAYAL PARMAR	FY B.Sc
	III	MADHVI SAVANI	FY B.Sc
4X100 RELAY	I	TEAM OF	TY B.Sc
	II	TEAM OF	SY B.Sc
	III	TEAM OF	FSQC

Ms.Prabha Sakariya (TY HD) is awarded sports championship for her outstanding performance in sports day celebration.

SARJANATMAK ABHIVYAKTI DHARA : 2012-2013

Faculty Incharge: Ms. Kalpana Srivastava

Student Incharge: Ms. Silky Pandya

DATE	ACTIVITY	BENEFICIARY
21/7/12	Debate	1 st Mirani Trivedi (F.Y.B.Sc)
21/7/12	Poster making	2 nd Meera Barasara (S.Y. F.S.Q.C.)
21/7/12	Essay	1 st Prabha Sakariya (T.Y. H.D.)
18/12/12	Inter class Debate competition	1 st Mirani Trivedi (F.Y. B.Sc) 2 nd Zarna Patel (S.Y. F.R.M.) 3 rd Khyati Sharma (S.Y. F.S.Q.C.)
18/1/13	Inter college Debate competition	1 st Mirani Trivedi (F.Y. B.Sc)

National Service Scheme

Faculty Incharge

Ms.Tanvi Makwana, Ms.Trusha Lad

Student Secretary

Ms.Mansi Mistry, (TY.FN) Ms.Kinjal Revar (TY.FRM)

Date	Activities	Details
23/06/12	Thalesemia awareness Programme	A documentary film on Thalesemia was shown to the student to increase awareness among them about this genetic deficiency
28/06/12	Orientation	The Students were informed about the objectives of NSS Programme and various activities
09/07/12	Thalesemia check-up camp	A Thalesemia check-up camp for students of the college was organized with the help of Indian Red Cross Society, Ahmedabad
15/08/12	Tree Plantation	Students & teachers Particated in tree plantation programme and each teacher adopted one tree in the college campus
17/08/12	Celebration of "Sadbhavna divas"	Patriotic song Competition
18/08/12	Kitchen Garden	—
05/09/12	Cohort 2012	Red Ribbon Club-ARIBAS organized this event and one student won second prize in Rangoli Competition
01/10/12	Cleaning Camp	Cleaning camp was organized in the college campus
26/11/12 to 2/12/12	Annual NSS camp at Sandesar	<ul style="list-style-type: none"> - Ayurvedic check-up camp - Role Play - Demonstrations - Rally for common community issues - Talk on various topic for children, woman and adolescent girls - Income generating activities - Various competitions for children and women
14/12/12	Blood Donation awareness Programme	A talk was organized for creating awareness in the students regarding blood donation by Indian Red Cross Society Anand

Proposed dates of activities

23/01/13	Blood donation camp	
3/3/13	Vidyanagar Day Celebration	Cleaning camp at the college campus by the NSS Students
28/01/13	Poster Competition on : Environment awareness	Open for all College students
06/02/13	Programme at Anganwadi Training Center V.V.Nagar	—

A. National Cadet Corps (NCC) Activities

Faculty In-Charge : Padmaja Pupalla

Students In-Charge : S.Y.B.Sc.

This year, 2012 -2013, 54 cadets were enrolled in NCC. Regular parades were conducted on every Saturday afternoons from 2.00 pm to 5.00 pm in the college premises, duly provided by snacks.

Theory classes were conducted on topics like National Integration, Foot Drill, Weapon Training, Developing Leadership qualities, Disaster management, Social Service, Health and Hygiene, Environment and Ecology, Posture Training and Self Defense. Some of the above topics are yet to be covered before February 2013.

This year the 'Combined Annual Training Camp' was organized at Thamna during 22 Dec to 31 December 2012 and 34 Cadets were trained in the camp. The 'Rock Climbing Camp' in Kerala and the 'Trekking Camp' in Ooty are scheduled in May – June 2013.

Medals won by the Cadets:

Sr. No.	Name of the Camp	Medals Won	Name of the Student
1	CATC, Thamna	Gold medal in Cross Country	Prabha Sakariya (T.Y.H.D.)
2	"	Gold medal in solo Dance	Mirani Trivedi (F.Y)
3	"	Gold medal in Essay Competition	Harshida Patel (F.Y)
4	"	Silver medal in Rangoli Competition	Urmila Agrawat (S.Y.H.D)

☺ Knowledge is proud that he hath learned so much
Wisdom is humble that he knows no more. – Cowper

Anganwadi Workers' Training Centre

Principal : Ms. Parul Parmar

Instructor : Ms. Yasmin Saiyad
Ms. Urvashi Parmar

A) Batch Detailed: (from 1/1/2012 To 31/12/2012)

Batch Name	Total Batches	Trainees Participated
AWW Job Course	05	162
AWW Refresher Course	10	410
Helper Refresher	08	393
Helper Orientation	02	96
M.S. Induction Course	02	47
AWW Induction Course	02	38
Total Batch	29	1146

B) Activity Carried out :

Day	Date	Activities	Place	Beneficiaries Involved	Faculty
World Breast feeding week	5/8/2012	Programme on Breast feeding week	Sarsa,	Anganwadi Workers	Parul A Parmar Urvashi Parmar Yasmin A Saiyad
World Nutrition week	3/9/2012	Recipe Competition for Adolesons	Bhadran	Anganwadi Workers	Parul A Parmar Urvashi Parmar Yasmin A Saiyad
Community Programme	4/9/2012	Programme on IYCF Workers	Bhadran	Anganwadi	Yasmin A Saiyad
Community Programme	5/9/2012	Recipe on Nutrition	Bhadran Workers	Anganwadi	Parul A Parmar Urvashi Parmar Yasmin A Saiyad
Community Programme	16/9/2012	Programme on ICDS Services, Nutrition Awareness, Benefits of Premix	Khambholaj	Anganwadi Workers	Parul A Parmar Urvashi Parmar Yasmin A Saiyad
Mamta Day	17/9/2012	Food for Pregnant and Lactating Mother	Khambholaj	Anganwadi Workers	Parul A Parmar Urvashi Parmar Yasmin A Saiyad
Sadbhavna Programme	31/1/2012	Sadbhavna Programme	Akashar Farm V.V.Nagar	Anganwadi Trainers	Parul A Parmar Yasmin Saiyad
Mata Yasoda Awards	31/3/2012	Mata yasoda Awards	Sapurji Hall V.V.Nagar	Anganwadi Workers	Parul A Parmar Urvashi Parmar

Training Programme Attended by Instructor of AWTC	9 to 13 January 2012	Training on strengthening ECE Component in ICDS	New Delhi	Instructors of Different State of AWTC	Urvashi Parmar
Training Programme Attended by Instructor of AWTC	28,29 February 2012	Training on Inter personal Communication	Sughad	Instructors, CDPO and Supervisors of the State	Urvashi Parmar
Training Programme Attended by Instructor of AWTC	28 to 31 August 2012	Refresher TOT Training on IYCF	Rajkot	Instructors of Different States of AWTC	Yasmin A Saiyad
Training Programme Attended by Instructor of AWTC	13 to 21 Sep. 2010	Orientation Training for Job	Indore	Instructors of Different States of AWTC	Yasmin A Saiyad
Workshop attended by Principal of AWTC	3/9/2012	Workshop on Nutrition week	Ahmedabad	CDPO, Supervisors and Instructors of AWTC	Parul A. Parmar

**Stone wall do not a prison make
 Nor iron bars a cage
 Minds innocent and quiet take
 That for an hermitage.
 If I have the freedom in my love
 And in my soul am free
 Angels alone that soar above
 Enjoy such liberty.**

☺ He who allows his day to pass by without practicing generosity and enjoying life's pleasures is like a blacksmith's bellows: he breathes but does not live.

☺ Knowledge is proud that he hath learned so much
 Wisdom is humble that he knows no more. – Cowper

DEPARTMENTAL ACTIVITIES : 2012-2013

Department Of Family Resource Management

Date	Activity	Beneficiaries	Faculty
15 Sept'12	Workshop on "Screen printing" by Mr. Sameer	Students of Interiors	Dr.Devika Thakker Ms. Sushma Batra
25-28 Sept'12	Workshop on "Colours" was organized under the able guidance of Shri Kanu Patel	Students of certificate Interior course	Dr. Devika Thakker
27 Sept 2012	Visit to Madhubhan Resorts and Spa to see the functioning of front office and housekeeping department	T.Y. Students FRM	Ms. Sushma Batra Dr. Nidhi Gupta Ms. Kalpana Srivastava
29 Sept 2012	Workshop on Stencil Printing and Screen printing in the Capacity building initiative Program under Extension activity CPE	Aanganwadi workers of Anand ditrict	All Staff Members
30 Nov 2012	Demonstration on candle making and various techniques of printing	Adolescent girls and home makers of Sandesar	Dr. Devika Thakker Ms. Sushma Batra
Consumer Week Celebration			
Date	Activity	Beneficiaries	Faculty
22 Dec 2012	Poster competition on Consumer Awareness	All students of the college	Dr.Devika Thakker
24 Dec 2012	Celebration of National Consumer Protection Day	All T.Y. Students	All Staff Members
	Parent – Teacher Interaction	Parents of S.Y and T.Y.Students	Dr. Nidhi Gupta Ms. Kalpana Srivastava
26 Dec 2012	Promoting Consumer awareness in adolescent girls A lecture on food adulteration Ms.Bhavana Chauhan and Ms.Malvika Patel	12th Standard Student of T.V. Patel Arts College	Dr.Devika Thakker Ms.Sushma Batra Dr.Nidhi Gupta Ms.Kalpana Shrivastava Ms.Padmaja Puppala
27 Dec.2012	Lecture of Consumer Protection Law reality by Mr.Sanjay Sinha	S.Y./T.Y. FRM Students	Dr.Nidhi Gupta
28 Dec 2012	A lecture on "Consumer Education-need of the hour" and quality marks	Students of the School	Dr.Nidhi Gupta Ms.Kalpana
29 Dec 2012	Visit to Consumer Court	All Staff Members	
28-29 Dec.'12	Workshop on 3D Architectural model of residence	T.Y.FRM Students	Dr.Nidhi Gupta
12 Jan 2013	Visit to building material muesum	T.Y.FRM Students	Dr.Nidhi Gupta
16 Jan 2013	A visit to Vishala to see Vishala, trends in equipment	S.Y. Students	All Staff Members

Department of Textile & Clothing

Date	Activity	Beneficiaries	Faculty
5 th March 2012	A workshop on "Dying and printing with ecofriendly dyes"	S.Y.B.Sc. and T.Y.B.Sc. (TC) Students	Dr.Bhanu Patel Ms.Alpana Shah Mr.Yogesh Vadwala Ms.Trusha Lad Ms.Daxa Sharma
16 th Sept 2012	A BISAG lecture on "Water, Importance, types and methods of water softening"	F.Y.B.Sc Students	Mr. Y. B. Vadwala
17 th Sept 2012	A BISAG Lecture on "Classification of yarns; simple novelty, textures and thread"	F.Y.B.Sc Students	Dr. Madhu Sharan
5 th Sept. 2012	Celebration of Teachers' day	S.Y.B.Sc and T.Y.B.Sc (TC) Students	Dr.Bhanu Patel Ms Alpana Shah Mr.Yogesh Vadwala Ms.Trusha Lad Ms.Daxa Sharma and faculty member of other departments
16 th Sept 2012	A BISAG lecture on "Khadi and Handloom fabrics"	F.Y.B.Sc. Student	Ms. Alpana Shah
12 th Sept 2012	A Workshop on "Block Printing with direct dyes"	30 Anganwadi workers	Ms.Daxa Sharma Ms.Hetal Chauhan Ms.Mausami
14/12/2012	"Creativity Hunt" making of dress accessories using waste material	19 College students	Ms.Alpana Shah Ms.Daxa Sharma
14/12/2012	"Creating research culture in Home Science"	T.Y.B.Sc.(TC) Student	Ms.Alpana Shah Ms.Daxa Sharma
16/1/2013	Workshop "Accessories making from Beads Textile waste and Applique work"	35 Anganwadi workers T.Y.B.Sc (TC) Students	Ms.Alpana Shah Ms.Daxa Sharma

Department Of Foods And Nutrition

Date	Activity	Beneficiaries	Faculty
MOTHERS MILK WEEK AUGUST 1-7 2012			
1/8/2012	Display of Charts	F.Y.,S.Y.,T.Y.Students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma, Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan, Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel
3/8/12	Talk on Breast Feeding, Milk Banks	T.Y.B.Sc Students	Guest Speaker Dr. Nikhil Kharod & Jigna Patel
4/8/12	Recipe Competition- Lactogouges	T.Y.B.Sc Students Anganwadi Workers	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma, Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan, Ms. Tanvi Makwana Ms. Harjeet Kaur Ms. Malvika Patel
6/8/12	Workshop for Anganwadi workers and Recepte Demonstration	F.Y., S.Y., T.Y FN and FSQC Students and Anaganwadi Workers	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal

NATIONAL NUTRITION WEEK 1-7, Sept, 2012

Date	Activity	Beneficiaries	Faculty
1/9/2012	BMI Camp	College Students	All faculty
3/9/2012	Recipe Competition on "Geriatric Nutrition"	College Students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel
4/9/2012	Exhibition of Charts on "Life style Diseases"	College Students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel
5/9/2012	a) Poster competition on "Breast feeding & obesity"	College Students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel
	b) Celebration of "Teachers Day"	Teachers	Students of TYBsc & SYB Sc F N & FSQC
7/9/2012	Bone Mineral Density Check up Camp	College Students & Faculty Members	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel
12/9/2012	Demonstration on "Premixes for Infants"	People from Anand in collaboration JCI Anand	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel Ms. Harjeet Kaur
13/9/2012	Attended Regional Seminar on "Dietetics Updates" at M.S.Uni. Vadodara IDA Chapter	T.Y.BSc Students and faculty Members	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel Ms. Harjeet Kaur

Date	Activity	Beneficiaries	Faculty
12/12/2012	Adoption of 14 Anganwadies from Anand Block III mother`s & Children. students.	Anganwadi workers, Pregnant & lactating T.Y.BSc FN & FSQC	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan
31/12/2012	a) Parents Meeting	T.Y.B.Sc FN & FSQC students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan
	b) Open House	All students and Parents	Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel
01/01/2013	a) Parents Meeting for Vocational students	F.Y. FSQC SY FSQC & T.Y. FN/FSQC students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Harjeet Kaur Ms Malvika Patel
	b) New Year celebration	All FN/FSQC students	
02/01/2013	a) Lecture by Mr. Pallav Moitra CEO Respite group of hotels on" Job Prospects in hotels and Hospitals"	T.Y.BSc. FSQC & FN students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Harjeet Kaur Ms. Malvika Patel
	b) Lecture by Mr. K.Rathnam, General Manager (Operations) AMUL on,"Opportunities for Foods and Nutrition students in Food Industry"		
19/01/2013	Lecture by, Mrs Gurpreet Chief dietitian, All India Institute of Medical Sciences, AIIMS, New Delhi under IDA chapter Anand	T.Y.BSc FN & FSQC students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana
20/01/2013	Educational Trip on Environment awareness	All students	All Faculties Members
Proposed in February	a) Educational trip to Khatraj & Mother Dairy, Ahmedabad.	T.Y.BSc FN & FSQC students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel
	b) Departmental Picnic-Kankaria Ahmedabad.		

Date	Activity	Beneficiaries	Faculty
25/02/2013	a) Farewell Party b) Movie	T.Y.B.Sc FN & FSQC students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel
Proposed in February	Workshop on, "Culinary skills"	T.Y.BSc FN & FSQC students	Ms. Bhavana Chauhan Ms. Shazia Sharma Ms. Vijaya Agarwal Ms. Minal Chauhan Ms. Tanvi Makwana Ms. Malvika Patel

Department of Human Development

Date	Activity	Beneficiaries	Faculty
13/9/12	Arranged an exhibition	Parents of Zaverba Nursery & students of College	Ms. Paresha Patel Dr.S.Joshi
14/9/12	Organized a parents meeting	45 parents of Zaverba Nursery	Ms. Paresha Patel Dr. S. Joshi
14/9/12	Lecture cum discussion by Ms. Vijaya Agarwal JCI trainer on Parenting a need of today	Parents of Zaverba Nursery & T.Y.Students S.Y.H.D (14)	Ms. Paresha Patel Ms. Paresha Patel
4/12/12	Wet & dry chalk painting competition		Dr. S. Patel
21/12/12	Lecture on immunization LCD By team of doctors of Arogya Mandal	S.Y. & T.Y.HD (32)	Ms. Paresha Patel Ms. Krishna Naran
27/12/12	Poster making competition on domestic, Violence & Women empowerment	T.Y.HD (16)	Ms. Paresha Patel Dr. S. Joshi
29/12/12	Workshop on Creative Art activities by Ms. Purvi Patel	S.Y.& T.Y.HD (30)	Ms. Paresha Patel
2/1/13	Film show 'Barfi'	S.Y.&T.Y.HD (32)	Ms. R. Emanuel Ms. Paresha Patel
10/1/13	Parents Meeting (Morning 11-00 to 1-00)	T.Y.HD (20)	Ms. R. Emanuel Ms. Paresha Patel Dr. S. Joshi
10/1/13	Parents Meeting (afternoon 2-00 to 5-00)	S.Y.HD (15)	Ms. R. Emanuel Ms. Paresha Patel Dr. S. Joshi

Zaverba Nursery School : 2012 – 2013

Date	Activity	Beneficiaries	Faculty
1/8/12	Celebration of Rakshbandhan	15 children	Paresha Patel Bijal, Nileshwari (teachers of nursery)
9/8/12	Celebration of Janmashtami	17 children 20 students of	Paresha Patel & Teachers of nursery T.Y. H.D.
14/8/12	Celebration of Independence day	17 children	Paresha Patel & Teachers of nursery
22/9/12	Field trip to Ganesh Utsav	20 children	Teachers & support staff of nursery
	Participated in Fancy Dress & Dance Competition at Town Hall, Anand	7 children	Teachers of nursery
16/10/12	Navratri celebration	20 children	Staff & students of higher secondary, vocational course of Preschool & Crèche Management
8/11/12	Diwali celebration	20 children	Teachers & support staff of nursery
23/11/12	Christmas celebration & trip to church of Gamdi village	26 children	Teachers & support staff of nursery
	Sports day Sports & games like running race, hungry bird, Frog jump, lemon & spoon race, Passing the ball	26 children	Teachers & support staff of nursery

Parental Control on Children's Computer and Internet use.

Every new technology brings along both excitement and anxiety. Although computer internet and are increasingly indispensable tools for children and have many advantages in several areas, mainly in education, communication and creativity, also its cause anxiety because of violence, extreme use of computer, ease of accessing pornography and other controversial content, invading privacy and internet addiction.

In many countries children are using computer and connecting to the internet increasingly at a rapid pace. This situation arise a lot of questions like what kind of benefits do computer and internet make for children, what are the risks of connectivity to the internet what are the attitudes of families, teachers, schools, and law makers towards this situation, what are the effects of computer and internet use on social life and families values and so on. This study is related with the risks of computer and internet use for children and precaution methods taken by these parents for these risks. A lot of research in literature found that computer and internet use are beneficial for children.

Although computer and internet are increasingly indispensable tools for children, computer and internet use also cause anxiety because of violence in games, extreme use of computer, ease of accessing pornography and other controversial content, invading privacy and internet, however. Eased with internet is an international network and cannot be controlled by central control mechanism, so a child can encounter the threats mentioned above easily by using the internet without any precaution.

This situation is a big problem especially for families in this study, the threats encountered by children using computer and internet, effectiveness of precaution methods and solution suggestions about how these threats could be minimized were examined and discussed according to the related literature.

A families role cannot be limited to provide computer and internet to their children, families have also responsibilities and duties of taking precautions for their children every one should establish rule for their children about certain online behaviors like talking about sex and sending personal information to someone met online and should educate them about the potential dangers associated with such activities. And they also should use restriction software as necessary.

A generation gap exists between parents and children in terms of knowledge about computers and the internet in particular, with children being more computer savvy. So it is not a very easy job for parents to protect their children from harmful contents. Accordingly it is probably the situations that either parents don't use restriction software or their restriction software can be disabled by their children easily. As a result, families should get training about computer and internet use and potential threats. One of the reasons of not using restriction software can be the access of educational websites erroneously and don't allow children to search the internet for educational purposes.

Silky. S. Pandya
T.Y. (FRM.)

A tribute to the "Father of The White Revolution"
Padma Vibhushan Dr. Verghese Kurien (26-11-1921 to 9-9-2012)

TO MY GRANDSON

When did I write to you last? I have trouble even remembering! In today's fast-paced world we have become so addicted to instant communication that we prefer to use a telephone. But speaking on the telephone only gives us an immediate but fleeting joy. Writing is different. Writing – even if it is a letter – not only conveys our present concerns and views of the events taking place around us but it becomes a possession that can be treasured and re-read over the years, with great, abiding pleasure.

What is contained in the chapters (The Book : I TOO HAD A DREAM) that follow is, of course, more than a letter. You may not wish to read it all right away but, perhaps, a couple of decades or more from now, you will pick up these jottings of mine again and they will give you a deeper understanding of what I have done, and the reasons I pursued a life of services to our nation's farmers. You will then discover in them valuable reminder of the days just before the world entered the twenty-first century. And you may want to share my memories with those of your generation, or even younger, provide them glimpse of the world your grandparents lived in and knew.

I started my working life soon after our country became independent. The noblest task in those days was to contribute in whatever way we could towards building an India of our dreams – a nation where our people would not only hold their heads high in freedom but would be free from hunger and poverty; a nation where our people could live with equal respect and love for one another; a nation that would eventually be counted among the foremost nations of the world. It was then that I realized, in all humility, that choosing to lead one kind of life means putting aside the desire to pursue other options. This transformation took place within me fifty years ago, when I agreed to work for a small cooperative of dairy farmers who were trying to gain control over their lives.

To be quite honest, service to our nation's farmers was not the career I had envisioned for myself. But somehow, a series of events swept me along and put me in a certain place at a certain time when I had to choose between one option or another. I was faced with a choice that would transform my life. I could have pursued a career in metallurgy and perhaps become the chief executive of a large company. Or, I could have opted for a commission in the Indian Army and maybe retired as a general. Or, I could have left for the US and gone on to become a highly successful NRI. Yet I chose none of these because somewhere, deep down, I knew I could make a more meaningful contribution by working here in Anand, Gujarat.

Your grandmother too made an important choice. She knew, in those early days, life in Anand could not offer even the simple comforts that we take for granted today. However, she ardently supported my choice to live and work in Anand. That choice of your grandmother to stand by me has given me an everlasting strength, always ensuring that I shouldered my responsibilities with poise.

Whenever I have received any recognition for my contributions towards the progress of our country, I have always emphasized that it is recognition of the achievements of many people with whom I had the privilege to be associated with. I would like to stress even more strongly that my

contributions have been possible only because I have consistently adhered to certain core values. Values that I inherited from my parents and other family elders; values that I saw in my mentor and supporter here in Anand – Tribhuvandas Patel. I have often spoken of integrity as the most important of these values, realizing that integrity – and personal integrity, at that – is being honest to yourself. If you are always honest to yourself, it does not take much effort in always being honest with others.

I have also learnt what I am sure you, too, will find out some day. Life is a privilege and to waste it would be wrong. In living this privilege called 'Life'. You must accept responsibility for yourself, always use your talents to the best of your ability and contribute somehow to the common good. That common good will present itself to you in many forms everyday. If you just look around you, you will find there is a lot waiting to be done: your friend may need some help, your teacher could be looking for a volunteer, or the community you live in will need you to make a contribution. I hope that you, too, will discover, as I did, that failure is not about not succeeding. Rather, it is about not putting in your best effort and not contributing, however modestly, to the common good.

In life you, too, will discover, as I did, that anything can go wrong at any time and mostly does. Yet, there is little correlation between the circumstances of people's lives and how happy they are. Most of us compare ourselves with someone we think is happier - a relative, an acquaintance, or often, someone we barely know. But when we start looking closely we realize that what we saw were only images of perfection. And that will help us understand and cherish what we have, rather than what we don't have.

Do you remember when you accompanied me to the magnificent ceremony in Delhi in which our President awarded me the Padma Vibhushan in 1999? With great pride, you slipped the medal around your neck, looked at it in awe and asked me very innocently if you could keep it. Do you remember the answer your grandmother and I gave you? We told you that of course, this medal was yours as much as it is mine but that you should not be satisfied in merely keeping my awards – the challenge before you was to earn your own rewards for the work that you did in your life time.

And in the end, if we are brave enough to love, strong enough to rejoice in another's happiness and wise enough to know that there is enough to go around for all, then we would have lived our lives to the fullest.

Contents of a letter addressed by Late Dr. Verghese Kurien (appeared in his autobiography)

Compiled by

Vijaya Agarwal

Lecturer Foods & Nutrition Dept.

*I see a lily on thy brow
With anguish moist and fever dew
And on thy cheeks a fading rose
Fast withereth too.*

Corruption in India

Corruption today is a world-wide phenomenon. A newspaper almost regularly draws attention to corruption charges against a high positioned individual.

What is corruption?

A corrupt person is termed immoral, dishonest and unscrupulous in his dealings. It is disregard for honesty, righteousness and truth resulting alienation of individual from society. A person is treated with contempt. But as erosion of values leads to decadence, remedies for the social malaise remain elusive, and so no amount of contempt can eradicate corruption which is a symptom of decadence.

Corruption is the most virulent when crises everywhere threaten the very existence of the society and the faith in life is shaken. It has always been there like tie leech, but when the system grows weaker and the boat flounders, it gets bolder and drains its victims of the last drops of their blood.

The older the system the weaker it grows and fails to solve the riddles of life that grows more complex every day. So men lose faith in it and let it drift down. At this point corruption takes over and plunges the entire society. After Second World War the old system with all its values was left in a shambles. The crippling effects of the war, the recession and depression, and uncertainties in a faithless world of maimed and moribund encouraged cynicism in a section of the population.

One would say the corruption in India has an ancient lineage; it is sanctified by tradition. The author of the Arthasastra made some remarks on government officials of his time which are relevant even today: "Just as it is impossible not to taste the honey or the poison that finds itself at the tip of the tongue, so it is impossible for a government servant not to eat up at least a bit of the king's revenue". This in the post-war world became only bolder while eating up hard earned money of citizens and accepting bribes.

This section included some officials dealing in essential commodities. They found the post-war conditions ideal for fishing in troubled waters and getting richer. They formed a sort of vicious circle in which moral values and honest intentions no longer held valid. The flourishing black market in essential commodities, adulteration of even baby- food, bribery, fraud and economic, political and administrative manipulations with an eye on earning profits has brought untold misery to the people.

Today, after 55 years of fruson many officials representing government departments are very close to the most corrupt businessmen who are too unscrupulous to let any opportunity of amassing profits slip. This collusion broadens the base of the vicious circle and corruption spreads 'like wild fire' to engulf the entire society. The political and social guardians depend only too much on the richer communities and they look indulgently on while these communities hold the entire society and the government to ransom.

Corruption starts at the top and percolates down to the whole society. Such corruption cannot be confined to the towns alone. It is as widespread in the villages where the dishonest officials and the traders carry the germs of the disease. The tyranny of confusion and price rules the land and the people are helpless victims of corruption everywhere.

Damini.K.Patel

T.Y. (F.S.Q.C)

Homemaker & Her Identity

Since time immemorial it has been said that there is no home without a woman. Right from the time of marriage or rather right from the time of birth, she has been trained to do all the housework & look after the family members. A woman seems to have lost her identity & leads a mechanical life. The same homemakers in the present day world are found to experience much more stress & higher vulnerability leading to depression. According to American Psychological Association 15% of women who suffer from clinical depression go on to commit suicide. Lack of individual identity is the main reason for such an extreme step. When a qualified woman isn't employed she feels incomplete & that is reflected in the increase the number of suicide case.

However for some women (homemakers) it has been a compromise, but not with life. They have reinvented their roles. They are no more docile & submissive & dependent women who spend days & might appeasing the family members. They have chartered new paths & are now a glamorous go-getters adding new facets to their names. They have exploded all alternatives possibilities in order to keep their identities alive & are giving their full lives to it.

There are many ways in which one can make their identity felt even within the four walls of their house. This will overcome their depression & make themselves more active. It has always been seen that women who are working get more appraisals for their work. It is easy for a homemaker to feel complacent because there is neither appreciation nor recognition attached to her role.

Some steps to be taken to regain their identity:

- ❖ **Utilize one's capabilities:** If you are a good fashion designer or an architect you can open up a boutique at home or draw up plans for renovation of one's own homes or manage the family accounts of your own business if you are a chartered accountant. In other words you have to develop your own capabilities.
- ❖ **Create an identity of your own:** One should not be jealous of others careers. Don't get depressed. Introspect yourself & your strong & weak qualities. If you are a journalist or a psychologist you can start your own counseling cell & help the students from getting into depression which would lead them into committing serious crimes or open up a school of your own. This will help you to create an identity for yourself.
- ❖ **Be flexible:** Life is not a bed of roses. One may have high dreams of the future which does not turn out as expected. One should not get depressed. Instead set new goals & new dreams & try to achieve them.
- ❖ **Value Yourself:** When you assume the role of a homemaker do not feel retarded roen if you are financially well off & there is no need to take up a career do not let your talent go in waste. Value yourself. Give an outlet for your creativity. This will help you to attain your identity.

Women have always been the strength behind a man & for today's qualified homemakers they only have to look within themselves for inspiration. So never give up for that is just the place & time that the tide will ultimately turn to & give them their due identity.

Harjeet Kaur

Lab. Asst.

Foods & Nutrition Dept.

Universal Laws

- Law of Mechanical Repair** : After your hands become coated with grease, your nose will begin to itch and you'll feel to pee.
- Law of Gravity** : Any tool, when dropped, will roll to the least accessible corner.
- Law of Portability** : The probability of being watched is directly proportional to the stupidity of you act.
- Law of Random numbers** : If you dial a wrong number, You never get a busy signal and someone always answers.
- Law of the Alibi** : If you tell the boss you were late for work because you had a flat tire, the very next morning you'll have a flat tire.
- Variation Law** : If you change lines (or traffic lanes), the one of you were in will always move faster than the one you are in now (works every time.)
- Law of the Bath** : When the body is fully immersed in water, the telephone rings.
- Law of Close Encounters** : The probability of meeting someone you know increases grammatically when you with someone you don't want to be seen with.
- Law of the Result** : When you try to prove to someone that a machine won't work, it will.
- Law of Biomechanics** : The severity of the itch is inversely proportional to the reach.
- Law of the Theatre** : At any event, the people who seats are furthest from the aisle arrive last.
- The Starbucks Law** : As soon as you seat down to a cup of hot coffee, you boss will ask you to do something which will last until the coffee is cold.
- Murphy 's Law of Lockers** : If there are only two people in a locker room they will have adjacent lockers.
- Law of Physical Surfaces** : The chances of an open-faced jelly sandwich landing face down on a floor covering are directly correlated to the newness and cost of the carpet/rug.

- Law of Logical Argument** : Anything is possible if you don't know what you are talking about.
- Brown's Law of Physical Appearance** : If the shoes fit, it's ugly.
- Wilson's Law of Commercial Marketing Strategy** : As soon as you find a product that you really like, they will stop making it.
- Doctor's Law** : If you don't feel well, Make an appointment to go to the doctor, by the time you get there you'll feel better. Don't make an appointment and you'll stay sick.

Falguni Desai
Magazine Secretary
T.Y. (F.S.Q.C.)

DEAREST MA !!!!

Holding My Fingers,
    You taught me to walk.
So that one day
    I Could clear all the blocks...
Wiping my tears,
    You taught me to laugh
So that one day
    My problems may reduce to half...
Closing my eyes,
    You taught me to Dream
So that one day
    I could get ever thing supreme...
Understanding my Heart,
    You taught me to be brave
So that one day,
    I could finish all before reaching to the grave.

Mirani Trivedi
F.Y. B.Sc.

☺ It is excellent to have a giant's strength;
But it is tyrannous to use it like a giant.

Choose to Live

Life isn't fair, but it's still good.
Don't take yourself seriously no one else does.
Life is too short to waste time hating Anyone.
When in doubt, just take the next small Step.
Pay off your credit cards every month.
You don't have to win every argument
Agree to disagree.
Cry with someone. It's more healing than
Crying alone.
It's okay to get angry with God.
He can take it.
Save for retirement starting with your first pay-
check.
Life isn't tied with a bow, but it's still.
A Gift
Yield.
If you don't ask, you don't get.
Take a deep breath. It calms the mind.
No matter how you feel, get up, dress up and
Show up.
The best is yet to come.
Envy is a waste of time. You already have
All you need.
All that truly matters in the end is that you loved.
Get rid of anything that isn't useful, beautiful
Or joyful.
Don't audit life. Show up and make the most
Of it now.
If we all throw our problems in a pile and
See everyone else, we'd grab ours back.
Get out -side every day. Miracles are waiting
Everywhere.

Your children get only one childhood.
Make It memorable.
Growing old beats the attentive-----
---- dying young.
Whatever doesn't kill you really does
Make you stronger.
God loves you because of who God is, not
because of anything you did or didn't do.
Believe in Miracles.
Your job won't take care of you when you are
sick. Your friends will. Stay in touch. Don't com-
pare your life to others.
You have no idea what their journey is all about.
Make peace with your past so it won't screw up
the present.
If a relationship has to be a secret, you shouldn't
be in it.
Everything can change in the blink of an eye but
don't worry, God never blinks.
Life is too short for long pity parties.
Get busy living, or get busy dying.
You can get through anything if you stay
put in today.
A writer writes. If you want to be a
Writer, write.
Over prepare, and then go with the flow.
No one is in - charge of your happiness,
Expect you. Forgive everyone, everything.
Time heals almost everything.
Give time time.
ALWAYS CHOOSE TO LIVE.

Hirna .H. Patel
S.Y. (F.S.Q.C)

Couplets

Sweet is the Rose, but grows upon a briar;
Sweet is the Juniper, but sharp his bough;
Sweet is the eglantine, but pricketh near;
Sweet is the firbloom, but his branches rough;
Sweet is the nut , but bitter is his pill;
Sweet is the broom flower, but yet sour enough;
And sweet is Molly, but his root is ill
So every sweet with sour is temper'd still,
That maketh it be coveted the more;
For easy things, that may be got at will,
Most set of men do set but little store.
Why then should I account of little pain
That endless pleasure shall unto me gain?

Here's example from
A butterfly;
That on a rough hard rock
Happy can lie;
Friendless and all alone
On this unsweetened stone.
Now let my bed be hard
No care take I;
I'll make ny joy like this
Small burretly;
Whose happy heart has the power
To make a stone a flower.

*Is true freedom but to break
Fetters for our own dears sake,
And with leathern hearts, forget
That we owe mankind a debt?
No! true freedom is to share
all the chains our brothers wear,
And with heart and hand, to be
Earnest to make others free!*

Swati Arya
General Secretary
T.Y. (T.C.)

દીકરી બનાવી ભગવાને

સંસાર-સર્જન ટાણે — બ્રહ્માજીએ માંડ્યો ચાકડો....
ને માટી કેરા પીંડ લઈ માંડ્યા ઉતારવા
ઘાટ ભાત ભાતના ને જાત જાતના.
જળચર, માછલાં ને મોટા મગરમચ્છ...
જીવ-જંતુ, પક્ષી-પશુ અપરમ પાર.
પછી બનાવ્યું પ્રાણી એક એવું - પુરુષ જે કહેવાયો...
પુરુષને લાગે એકલું એકલું...
કરગરવા લાગ્યો બ્રહ્મા કને એક સાથી-કાજ.
દયા કરી સર્જન કીધું સાથી તણું, સંસારે સ્ત્રી કહેવાઈ.
જગ-સર્જકની આંખ મળી જરા તરા...
સ્ત્રી-પુરુષે માંગ્યું એક સંતાન.
વળી ચાલ્યો ચાકડો ને ઉતાર્યો દીકરો એક.
નિરાંત હતી સર્જકને હવે તો...
વિચાર્યું... સર્જન કરું એક એવું... હોય જે અદકેરું અનોખું.
પીંડ ચઢાવ્યો ચાકડે વળી એક, અતિ પ્રેમે માંડ્યો ઘાટ આપવા
મુખે સ્મિત દેવદૂતનું મઢી દીધા કેડે,
નજરું માંડી ઉગમણે આકાશ.
ચપટી ભરી એક સુરખી તણી જે વિલસતી નભની કોર
ગાલે ભરી એ થકી ગુલાબી ઉષા તણી.
અંધારી કજરાળી રાતે તારલા-મઢ્યા વ્યોમ મહીંથી
મુઢી ભરી તારક-રજ કેરી...
આંજી આંખલડીએ ચમકતી દમકતી કરવા કાજે.
શેરડી સાંઠા કનેથી મીઠાશ ભરી રંવે રંવે...
વળી ચટપટો સ્વાદ ભર્યો ચપટીક મસાલા તણો
રવિરાજનું હાસ્ય પ્રેમે કરી ભર્યું રોમ રોમ...
જે હતું શિવમ'ને સુંદરમ્ જગ માંહે છલકાવ્યું એ કૃતિ ભીતરે...
સ્મિત રેલાયું સર્જક-લભે..કેમકે...
દીકરી બનાવી હતી જે એણે...
લ્હાણી કરી પ્રેમાનંદની માત-પિતાને કાજ.

— જયોતીન્ પટેલ

સરળ જીવન

સૌથી વધારે ધનવાન એ નથી જેની પાસે બધુ છે.
ખરો ધનવાન એ છે જેને સૌથી ઓછી વસ્તુની જરૂર પડે છે.

સ્કુલના બધા જુના મિત્રો ભેગા મળ્યા. બધા પોતપોતાના જીવનમાં સફળતાપૂર્વક ગોઠવાઈ ગયા હતા. પોતાની સફળતાની વાતો કરતા એક શિક્ષક તેમને યાદ આવી ગયા. હવે તેઓ નિવૃત્ત થઈ ગયા હતા. પણ તેમની પ્રેરણા કોઈ ભુલ્યું ન હતું બધા તેમના ઘરે ગયા.

સરને મળ્યા, પગે લાગ્યા, સર ખુબ જ ખુશ થયા. પણ તેમના માટે સમજાયું કે બધા બાળકો તેમના અંગત સંબંધ અને જીવન બાબતે તણાવ અનુભવતા હતા. સરે એક વિચાર કર્યો. રસોડામાંથી મોટું જગ ભરીને કોફી અને વિવિધ પ્રકારના કપ લઈને આવ્યા. એમાં થોડા મોંઘા અને સસ્તા કપ હતા.

જ્યારે સાહેબે તેમની સામે મુક્યા ત્યારે બધા વિદ્યાર્થીઓએ મોંઘા કપ ઉઠાવ્યા. સસ્તા કપને તેઓ અડચા પણ નહીં. અને મોંઘા કપમાં કોફી લીધી.

ત્યારે સાહેબે કહ્યું “જુઓ માર વ્હાણા બાળકો તમે મોંઘા કપમાં કોફી લીધી છે અને સસ્તા કપ તમારા માટે. કંઈ જ નથી” પણ આ તો સ્વાભાવિક છે તેથી ખરેખર આ જ વૃત્તિ તમારા જીવનમાં તકલીફોનું કારણ છે. તમે મોંઘા કપમાં કે સસ્તા કપમાં કોફી પીવો પણ કોફીની ગુણવત્તામાં ફેર થવાનો નથી.

તેથી હું કહું છું કે આપણે ઘણીવાર કપરૂપી દુનિયાના મોહને મહત્વ આપવામાં કોફી રૂપી સરળ જીવનને ભુલી જઈએ છીએ. અને હંમેશાં યાદ રાખવું જોઈએ. ભગવાન ઉત્તમ કોફીરૂપી જીવન બનાવે છે પણ એમાં કપરૂપી મોહને પસંદ નથી કરતા. ખાલી એ જીવન છે. દુનિયાના માટે આપણે પસંદ કરીએ છીએ. દુનિયામાં બધાનું જીવન હોય છે. પણ એ શ્રેષ્ઠ નથી હોતું એને આપણે શ્રેષ્ઠ બનાવવું પડે છે.

તેથી જ, સાદુ જીવો, સરળ જીવો અને વિનમ્રતાથી વર્તો.

માનસી મિસ્ત્રી
ટી.વાય.(એફ.એન.)

એકલતા

શ્વાસમાં સગપણ ને બાંધી નીકળ્યો,
તોય માણસ સાવ અટૂલો નીકળ્યો
સ્વપ્નની સીમા સુધી જોયા કર્યું
હાથ કોઈ બેસબબ ના નીકળ્યો
આમ તો છે સૌ પ્રતિબિંબ આપના
છોને કોરો એ અરીસો નીકળ્યો
માર્ગને મંઝીલમ બાકી ફેર શું
શ્વાસ છેલ્લો બસ ઉછીનો નીકળ્યો.

હિમાશું ભટ્ટ
નેહા ભગત ટી.વાય. (એફ.આર.એમ.)

ગૃહિણી માટે ઉપયોગી ટિપ્સ

- થોડીવાર ટામેટાંને ગરમ પાણીમાં રાખવાથી અને નવા બટાટાને મીઠાંના પાણીમાં પલાળી રાખવાથી, તેમની છાલ સહેલાઈથી નીકળી જાય.
- લીલાં શાકભાજી, થોડાં વાસી થઈ ગયાં હોય તો તેને સમારતી વખતે તેમાં લીંબુ (Add) કરવાથી (1/4 Lemon juice) તેમાં (freshness) આવશે.
- Soji રવાને શેકી (roast) પેક બરણીમાં ભરવાથી તેમાં જીવાત પડશે નહિ.
- Dry Sabji (સૂકું/કોરું શાક) માં છેલ્લાં સુકાં ઘાણા નાંખવા જેથી તે બળી ન જાય.
- (Spices) મસાલા ખરાબ ન થાય તે માટે, તેમાં મરીનાં ઘાણા નાંખવા.
- લીંબુનું અથાણું વધારે ટકાવવું હોય તો અથાણાંની ભરેલી બરણીને ૭-૮ દિવસ તડકામાં રાખવી.
- તેલમાં ૧ તમાલપત્ર અને થોડી ખાંડ નાંખી ગરમ કરવાથી, ત્યારબાદ તેને ગાળી લેવું જેથી તેમાંથી આવતી વાસ દૂર થશે.
- બળી ગયેલાં વાસણને રાત્રે સોડાનાં પાણીમાં રાખવાથી ડાઘ દૂર થશે.
- મરચાં ખાંડતી વખતે અથવા મીઠ્યર મશીનમાં દળતી વખતે તેમાં થોડું મીઠું અને તેલ નાંખવાથી તેની ભૂકી ઉડશે નહિ.
- કઠોળ અને તેના ડબ્બા પર સૂકા તુલસીનાં પાન રાખવાથી તેમાં જીવાત પડશે નહિ.

રિધ્ધી કે. ખેર

ટી.વાય.(એફ.એન.)

દિલ પૂછે છે મારું...

દિલ પૂછે છે મારું, અરે ભાઈ તું ક્યાં જાય છે ?

જરાક નજર તો નાખ સામે કબર દેખાય છે.

ના વહેવાર સચવાય છે, ના તહેવાર સચવાય છે.

દિવાળી હોય કે હોળી, બધું ઓફીસમાં ઉજવાય છે.

આ બધું તો ઠીકક હતું, પણ હદ તો ત્યાં થાય છે.

કોઈના લગ્નની મળે કંકોત્રી, તો માંડ શ્રીમંતમાં પહોંચાય છે.

પાંચ આંકડાના પગાર છે પણ પોતા માટે પાંચ રૂપિયા પણ ક્યાં વપરાય છે ?

સગી પત્નીનો ફોન બે મીનીટમાં કાપીએ પણ બોસનો ફોન ક્યાં કપાય છે ?

એડ્રેસ બુક ભરી છે મિત્રો સગાં-સંબંધીઓથી પણ કોઈના ઘેર ક્યાં જવાય છે ?

હવે તો ઘરના પ્રસંગો પણ મેડીકલ લીવમાં ઉજવાય છે.

કોઈને ખબર નથી કે આ રસ્તો ક્યાં જાય છે ?

થાકેલા છે બધાંય પણ છતાંય ચાલતા જ જાય છે.

કોઈની સામે ખુરશી કે કોઈને રૂપિયા દેખાય છે.

તમે જ કહો દોસ્તો શું આને જ જિંદગી કહેવાય છે ?

લિ. નોકરીયાત વર્ગ...

નેહા ડી. ભગત

ટી.વાય.(એફ.આર.એમ.)

“પિતા”

માતા વિશે, દાદા-દાદી વિશે, ભાઈ બેન વિશે, દિકરી વિશે તો જાણતા જ હશો પણ પિતા વિશે ? પિતા વિશે હું જાણો છો ?

માતા માટે તો પુસ્તકો ને પુસ્તકો છપાય છે. પણ શું પિતા વિશે એક પુસ્તક ન છપાવી શકાય ? માતા જેટલું શું પિતાનું અસ્તિત્વ નથી ? માતા ઘરની શોભા છે તો પિતાનું અસ્તિત્વ છે ? તો એ અસ્તિત્વને આપણે સમજી લીધું છે ખરું ?

કોઈપણ વક્તા માતાના જ ગુણગાન ગાય છે. સંત મહાત્મામણમાં માતાના વખાણ કરે છે. દેવી-દેવતાઓ એ પણ માતાના જ બાગમાં કૌતુક કરેલ છે. સારી વાતને માતાની ઉપમા અપાય છે. પણ પિતાના બાગમાં ક્યાંય પણ બોલતું નથી. આ સંસરને ચલાવવા માટે માતાનો જ હાથ હોય તેવું લાગે છે. તમને એમ જ લાગે કે પિતા એટલે ગુસ્સાવાળા, લડવાવાળા કે કડક સ્વભાવના હોય છે. એવા ગુસ્સાવાળા, લડવાવાળા ૧૦ % માંથી ૨% જ હશે પણ બાકીના પિતાનું પછી શું ?

માતા પાસે આંસુનો ખજાનો હોય છે તો પિતા પાસે સંયમનું બેંક બેલેન્સ હોય છે. માતા પાતે રડીને ખુલ્લી થઈ જાય છે. પોતાનું મન હળવું કરી લે છે પણ પિતા, પિતા પોતે ભલે અંદરથી ગદગદ થઈ જાય પણ બીજાને રડતા ચુપ કરાવે છે. પિતાના આ બલિદાનનું શું ?

રોજ રસોઈ બનાવવાવાળી માતા સૌના ધ્યાનમાં રહે છે. પરંતુ જીંદગીભરની કમાણી ભેગી કરનાર પિતાને ધ્યાનમાં રાખનાર ખુબ જ ઓછા જોવા મળે છે. માતા રોવે છે. પણ તમે ક્યારેય પિતાને રડતા જોયા છે ? કુટુંબના વડીલ જાય તો તે પોતાને ખુબ જ સંભાળે છે. તેમને પણ તેટલું જ દુઃખ લાગતું હોય છે. જેટલું ઘરના બીજા સભ્યોને લાગતું હોય પણ પિતા બીજાનો દિલાસો આપવા માટે પોતાના આંસુ પી જાય છે. માતા દેવકી તથા યશોદાને અવશ્ય યાદ કરજો પરંતુ જમનાના પુરમાં પુત્રના જીવને બચાવવા માટે માથામાંયે પુત્ર લઈ જનાર તો વાસુદેવ જ હતા ને ?

પિતાના પગમાં ઘસાયેલા જુતાને જોતાં તેમનાં પ્રેમની કલ્પના થશે. તેમની વધેલી દાઢી અને વાળ જોતાં તેમની કરકસરની કલ્પના થશે. પિતા પોતાના સંતાનો માટે નવા કપડા લેવા માટે પોતે જે કપડા છે તે ચલાવી લે. પોતાનો પુત્ર કોલેજમાં ગમે તેટલા ખર્ચા કરશે પણ પિતા પુત્રના શોખ પુરા કરવા માટે સેવિંગ કીમ લગાવ્યા વગર પણ ઘણી વખત દાઢી કરે છે. પિતા જ્યારે બિમાર થાય તો ઘરમાં જલ્દી જણાવતા નથી અને ઘરના બીજા કોઈ સભ્ય બિમાર થાય તો ગમે તેવું કામ હોય તો તે છોડીને દવાખાને લઈ જાય છે. પોતે તકલીફમાં હોવા છતાં સંતાનોને ભણાવે-ગણાવે તેમના લગ્ન કરાવે, ધંધે લગાડે સદા સંતાનોના ભલા માટે જ જીવન સંઘર્ષો કરે તે “પિતા”.

જે ઘરમાં પિતા હોય છે તે ઘરનું ખરાબ કરી જ ન શકે, કારણ તેનો સંરક્ષક સજાગ હોય છે. પિતા નિવૃત્ત જીવન જીવે છે તો પણ મુખ્યાસન પર હોય છે. અને બધાના કામને જુએ છે. પિતા ક્યારે પણ પિતાપણું ગળતા નથી. માતાને માતાપદ બાપથી જ પ્રાપ્ત થાય છે. કોઈ પણ પરિક્ષામાં પાસ થતા માતા જ નજદીકથી લાગે છે. કારણ કે તે વાત્સલ્ય આપે છે. પણ ચુપચાપ કહ્યા વગર પેંડાનો પુડો લાવનાર પિતા ધ્યાનમાં આવતા નથી. પહેલી સુવાવડમાં માતાનું ધ્યાન વધારે અપાય છે. પણ અસ્વસ્થતાથી ફેરા મારતા પિતાની કોઈ નોંધ લેતું નથી. કંઈ પણ વાગે, ઠેસ લાગે તો મોં માંથી પહેલો શબ્દ “મા”, “મમ્મી”, શબ્દ નીકળે પણ હાઈવે પાર કરતા જો ટ્રક સામે એ તો “બાપ રે”.... શબ્દ નીકળે કારણ કે માતા એ નાના સંકટમાં યાદ ઓ પણ પિતા મોટા તુફાનોને પિતા જ સહે છે.

પિતાનું મહત્વ કોને સમજાય છે. ? જેણે બાળપણમાં પિતા ગુમાવેલ છે, જેને અનેક જવાબદારીઓ સમયથી પહેલા લીધેલ છે. એક-એક વસ્તુ માટે જે તરસેલ છે. પિતાને ખરા અર્થમાં સમજે છે તે ઘરની પુત્રી. સાસરીએ ગયેલ કે ઘરથી દુર રહેલી પુત્રી ફોન પર બોલતા પિતાના બદલાયેલા અવાજને ક્ષણમાં સમજી લે છે. એક પુત્રી પિતા સાથે ઓછો સમય રહે છે. પણ પિતાને સૌથી વધારે ઓળખે છે.

પિતા, એક વટવૃક્ષ છે. જેની શીતળ છાયામાં સંપૂર્ણ પરિવાર સુખથી રહે છે. એટલે જ સુરજ પાસે હોય કે ના હોય પણ રોશની આસપાસ રહે છે. ચાંદ પાસે હોય કે ના હોય પણ ચાંદની આસપાસ રહે છે. એવી જ રીતે પિતા હોય છે કે ન હોય પણ પિતાની યાદ અંહેમા આસપાસ જ હોય છે.

હિરલ કે. પટેલ

ટી.વાય.(એફ.આર.એમ.)

મોંઘવારી વિશે

આવી ભારત ઉપર મહા મોંઘાય લોક બધા ત્રાસી ગયા હાય હાય રે હાય. એના સામે આપણે હૈગયે હિંમતધાર પુરુષાસ્થ કરવો પ્રબલ પાસા તો પોબાર કરવાનું કરકસર થી બુદ્ધિપૂર્વકનું કામ ફોગટ ખોટી ફુલનું મુકી દેવું નામ ચા કીલમ બીડી પરે, મૂકી ધ્યો અંકુશ સમય પ્રમાણે ચાલવું, આવે કે મીજમાન ફરી ફરી નવ રાંધવું પ્રસંગ વિના મિષ્ટાન બારીક ને મોંઘું બહુ તજવું કાપડ તુત કપડાં જાડા પહેરવા ટકાઉ ને મજબુત કામ વિના જાવુ નહિ કરવા રોજ બજાર જાશો તો ગજવા તણો થાશે હળવો ભાર આવક જાવક આંક નો કરવો રોજ વિચાર તેથી મન સમજી જશે જોઈ રોકડો જવાબ સાદી સીધો એજ છે મારગ આજ ગમાય બીજો નહિ બચવા તણો, આમાં કોઈ ઉપાય આંસુ સાથે આપણે કોઈ ન આપી જાય ઉલટાની કિંમત ઘટે હાંસી જગમાં થાય દુર થશે નહિ દુઃખ આ કરવાથી કકળાટ આવક પ્રમાણે કરો ખર્ચ તણો ખખળાટ આવા કંઈ ઉપાય થી તું તારું સંભાર સમજીને ચાલજે નહિતર તારા વાગી જશે બાર.

રિધ્ધી ડી. પટેલ
ટી.વાય.(એફ.એન.)

“કેળવણી કહે છે”

કેળવણી કહે છે, “હું વિજ્ઞાનની સાથી નથી. કલાની નોકર નથી. સત્તાની દાસી નથી કે કોઈ શાસ્ત્રની ગુલામ નથી.... હું મનુષ્ય ના હૃદય, બુદ્ધિઓનો અને તમામ ઈન્દ્રિયોની સ્વામિની છું.”

- ✿ માનવશાસ્ત્ર અને સમાજશાસ્ત્ર એ બે મારા પગ છે.
- ✿ કલા અને હુન્નર મારા હાથ છે.
- ✿ વિજ્ઞાન મારું મસ્તક છે.
- ✿ ધર્મ મારું હૃદય છે.
- ✿ નિરિક્ષણ અને તર્ક મારી આંખો છે.
- ✿ ઈતિહાસ મારા કાન છે.
- ✿ આઝાદી મારો શ્વાસ છે.
- ✿ ઉત્સાહ અને ઉદ્યોગ મારા ફેફસાં છે.
- ✿ ધીરજ મારું વ્રત છે.
- ✿ શ્રદ્ધા મારી ખુશી છે.

માતા-પિતાની છત્રછાયા

- ❁ હયાત માતા-પિતાની છત્રછાયામાં, વ્હાલપનાં બે વેણ બોલીને, નીરખી લેજો, હોઠ અડધા બીડાય ગયા પછી ગંગાજળ મુકી ને શું કરશો ?
- ❁ અંતરના આશીર્વાદ આપનારને સારા હૃદયથી એક ક્ષણ ભેટી લેજો હયાતી નહિ હોય ત્યાર નત મસ્તકે, છબીને નમન કરી શું કરશો... ?
- ❁ કાળની થપાટ વાગશે... અલવિદા એ થઈ જશે, પ્રેમાળ હાથ પછી તમારા પર કદી નહિ કરે, લાખ કરશો ઉપાય તો વાત્સલ્ય વ્હાવો નહિ મળે પછી દિવાનખંડમાં, તસ્વીર મુકીને શું કરશો.... ?
- ❁ માતા પિતાનો ખજાનો ભાગ્યશાળી સંતાનને મળે, અડસઠ તીરથ તેના ચરણોમાં બીજા તીરથના કરશો સ્નેહની ભરતી આવીને ચાલી જશે પલમાં, પછી કિનારે છીપલા વીણીને શું કરશો.... ?
- ❁ શ્રવણ બનીને ઘડપણની લાકડી તમે બનજો. હેતથી હાથ પકડીને ક્યારેક તીર્થ સાથે કરજો. માતૃદેવો ભવ, પિતૃદેવો ભવ, સનાતન સત્ય છે. પછી રામનામ સત્ય છે. બોલીને શું કરશો... ?
- ❁ પૈસા ખર્ચતા સઘળું મળશે. મા-બાપ નહિ મળે, ગયો સમય નહિ આવે, લાખો કમાઈને શું કરશો ! પ્રેમથી ઉછીનો પ્રેમ લઈને, આંસુ સારી ને શું કરશો... ?

ડીમ્પી વી. કડીયા
ટી.વાય.(એફ.એન.)

યુવાન

આશ્રમજીવન પૂરું થાય એટલે વિદ્યાર્થી યુવાન બન્યો ગણાય. શ્રીકૃષ્ણ પણ પૌંગડાવસ્થામાંથી યુવાન થાય છે. એ જમાનામાં આશ્રમનું જીવન હતું તેથી તેજ પીને વિદ્યાર્થીઓ આશ્રમ છોડીને ઘેર પાછા ફરતા ત્યારે સાચી યુવાની મેળવીને પાછા ફરતા. યુવાની આવતી નથી, મેળવવાની હોય છે. આજે વીસ વર્ષના વૃદ્ધ હોય છે. મૂછ આવે અથવા ઉંમર વધે તેથી યુવાન શાનો ગણાય ? જો ઉંમરથી યુવાની ગણવી હોય તો શાસ્ત્ર કરે છે.

આષોઢશાત્ આસપ્તતિયૌર્વનમ્ । સોળ વર્ષથી માંડીને સિત્તેર વર્ષ સુધી યૌવન ગણાય છે, પણ આજે પરિસ્થિતિ વિપરિત છે. એ જમાનામાં સિત્તેર વર્ષ સુધી માણસ યુવાન રહેતો. આજે તો ત્રીસ કે પાંત્રીસ વર્ષ થયાં કે જાણે બધું પતી ગયું એમ કહીએ છીએ. યુવાનીમાં આજના યુવાનો ખલાસ થઈ જાય છે અને માથે હાથ દઈ રોવા લાગે છે. ‘હવે મારાથી શું થવાનું છે ?’ અમે કહીને એ નિઃશ્વાસ મુકે છે. અર્થાત્ યુવાની મેળવવી પડે છે. એને માટે સંયમ એ જ ત્યાગ ખૂબ જ આવશ્યક છે. શ્રીકૃષ્ણ અતિ તેજસ્વી થઈને આશ્રમમાંથી બહાર નીકળે છે.

અંગ્રેજી વાઙ્મયનું ફલક બહુ વિશાળ છે. એ વાત સાચી પરંતુ સંસ્કૃત વાઙ્મય જેટલું એ શ્રીમંત નથી. યુવાનીની જે વ્યાખ્યા ‘ઉપનિષદ’ માં કરવામાં આવીફ છે. તેવી વ્યાખ્યા જગતના બીજા કોઈ ગ્રંથમાં જોવા નહિ મળે. મને મારા આજ સુધીના વાચનમાં તો જોવા નથી. જ મળી.

યુવાસ્યાત સાધુ યુવાસ્યાત યુવા ધ્યાયકઃ આશિષ્ઠઃ દ્રષ્ટિષ્ઠઃ બાલષ્ઠ ।

ઉપનિષદમાં કહ્યું છે : ‘સમસ્ત જગત યુવાન માટે છે.’ યુવાન માટે છે. યુવાન માટે કોઈ ચીજ દુર્લભનથી જગતની સંપત્તિ તેની જ છે. ભીષ્મ પિતામહ ૧૮૫ વર્ષની વયે પણ યુવાન હતા.

યુવાન સરળ અને સાધુ મનનો હોવો જોઈએ સાધુ કોને કહેવાય ? ભસ્મ લગાડી, ચલમ પીતો જ્યાં ત્યાં અથડાયા કરે અથવા ધર્મશાળામાં પડી રહે તેને શું સાધુ કહેવો ? શું ઉપનિષદ આવા સાધુઓની વાત કરે છે ? આવાની આજે ખોટ છે ? જે સરળ મનનો અને નિષ્કપટ અતઃકરણનો હોય તે સાધુ. જે જીવનના સિદ્ધાંતો બરોબર સમજ્યો હોય તેજ જીવનમાં ઉતરી શકે. જેઓ આવા અધિકારી હોય તેમને પણ પરણવાનું, ગૃહસ્થાશ્રમ દીપાવવાનું ગુરુ કહેતા. ‘રઘુવંશ કે ‘મનુસ્મૃતિ’ માં તમને આવું જોવા મળશે. તે કાળમાં પરણવા માટે ગુરુનું સ્નાતક તરીકેનું પ્રમાણપત્ર (સર્ટિફિકેટ) જોઈતું. આજે તો ઉંમર લાયક થાય તે પરણે. પૈસા હોય તે પરણે ? પછી ભલેને તેની બુદ્ધિ લોખંડ જેવી જડ હોય. જેની વિદ્યાર્થી અવસ્થા ખલાસ તે વૃદ્ધ.

જે સદૈવ અધ્યયનશીલ રહે તે યુવાન. એવો યુવાન શરૂં નથી કરતો ? જ્ઞાનદેવની દિવ્ય શક્તિથી પાડો બોલવા લાગેલો, તેમ તેવા યુવાનની દિવ્ય શ્રદ્ધાથી વૃક્ષો, પર્વતો, ઝરણાંઓ વગેરે ચરાચર સૃષ્ટિ તેની સાથે વાતો કરવા લાગશે ! યુવાન હંમેશાં આશાવાદી જ હોવો જોઈએ. ‘આવતી કાલે મારું શું થશે ? એની એ પરવા નહિ કરવાનો. યુવાન તો પુરો આસ્તિક હોય અને આસ્તિક હોય તેજ આશાવાદી બની શકે. મારી આસ્તિક અને નાસ્તિકની વ્યાખ્યા રહસ્યમય છે. જે આશાવાદી હોય તે આસ્તિક અને નિરાશાવાદી હોય તે નાસ્તિક. પાશવતાથી ભરેલા જગતને દૈવી બનાવવા જે નિષ્ઠાપૂર્વક કાર્ય કરે તેજ સાચો યુવાન. તેવા જગતને બદલાવવાની મનીષાવાળો મહત્વાકાંક્ષી યુવાન જ હોય.

તમે ગમે તેટલી રાડો પાડો પણ તેની કંઈ જ અસર થવાની નથી.’ પણ આ વાત ખોટી છે. જેનામાં આત્મ વિશ્વાસ નથી તે ભલે મૂત જીવન ગાળતો. તમે એવું મડદાનું જીવન ગાળનારા યુવાન ન બનો. કારણ દરેક વ્યક્તિમાં જગતને સુધારવાની શક્તિ રહેલી છે, વૃદ્ધો કરે છે, અમે તો ડાકોર જઈ આવ્યા પણ છોકરાઓ જશે કે કેમ તે વિશે અમને શંકા રહે છે. તેમને જવાબમાં કહ્યું છું કે, ‘છોકરો જશે કે નહિ તેનો તમે વિચાર ન કરો તમારા છોકરાઓ તો જશે જ. પણ એવા પ્રયત્નો કરો કે આખું જગત ત્યાં આવે. જો એવી અડગ અને ઉદાત શ્રદ્ધા હશે અને પ્રયત્ન થશે તો એક દિવસ એવો જરૂર આવશે કે આખું જગત ડાકોર અને પંઢરપુરની યાત્રાએ જતું આવતું થઈ જશે. આવી શ્રદ્ધા જેના દિલમાં છે તેજ સાચો યુવાન.

યુવાન નચિકેતા જેવા મક્કમ મનનો હોવો જોઈએ. સ્વામી વિવેકાનંદે કહેલું : Give me hundred Nachiketas and I will Change the world. મને સો નચિકેતા આપો અને હું જગતની સુરત બદલાવી નાખીશ. જગતને આવા મૃત્યુ સાથે ઝઘડનારા અને જ્ઞાનપિપાસુ તેજોમય લોકો જ સુધારી શકે. ભોગવિલાસમાં રચ્યાપચ્યા રહેતા લંપટ લોકોનું એ કામ નથી. લોભની પાછળ ન દોડનારા લોકો જ આવું કામ કરી શકે. મૃત્યુ સામે ઝઘડનાર નચિકેતા જેવા યુવાનો જ જગતને સુધારી શકે. જેનામાં મૃત્યુ સાથે ઝઘડીને તેના પર અસ્વાર થવાની શક્તિ અને શ્રદ્ધા છે. તે યુવાન. માત્ર રડ્યા જ કરે તે શું કરવાના ?

નચિકેતા યમને કહે છે ‘તું જે આપે છે તે મારે નથી જોઈતું, તારી કૃપાથી મળેલી કોઈ વાત મારે નથી જોઈએ. જે આપે છે. તે લઈ પણ શકે છે. તો આવી નાશવંત વસ્તુઓને હું શું કરું’ ક્યાં નાનો નચિકેતા અને ક્યાં આજના કરોડ પતિઓ જે મફતનું કંઈ મળતું હોય તો પાછલા બારણેથી લાઈન (Queue) માં ઉભા રહેવાને પણ તૈયાર થઈ જશે !

આજે બધું લેવા માનસિક, શારીરિક અને બૌદ્ધિક શક્તિ જેણે મેળવી હોય તેજ ખરો યુવાન. આવો યુવાન વિશ્વની સંપત્તિનો માલિક છે. પછીસ ભલે તેના નામે બેંકમાં ખાતુ (Account) ન હોય. ‘તસ્યેયં પૃથિવી વિતેન્ પૂર્ણાસ્યાત્’ । સ્વામિત્વ તો તેનું જ છે. તમે તો નામનાં પૂતળાં છો. આવું બધું સાંભળીને ડરી જશો નહિ. આવો યુવાન માલિક ભલે હોય પણ એ પોતાનો માલિકી હક્ક સાબિત કરવા જવાનો નથી. તે તમારી પાસે હાથ ધરવા નહિ આવે. આવો યુવાન આપણી સમક્ષ હાથ ધરવા નહિ આવે. એવું ઘુરાજા જેવું ભાગ્ય આપણું ક્યાંથી હોય ?

એ યુગમાં આશ્રમોમાં અને તપોવનોમાં આવા યુવાનો તૈયાર થતા. યુવાનો આશ્રમોમાંથી બહાર નીકળતા ત્યારે આવા ગુણોથી યુક્ત થઈને બહાર નીકળતા. સમગ્ર સૃષ્ટિ અને સમૃદ્ધિ આવો યુવાનોના હાથમાં, એમની આવા તળે રહેતી. આશ્રમમાં આ રીતે ગુરુની પરવાનગી લઈને વિદ્યાર્થી ગૃહસ્થાશ્રમમાં પ્રવેશતો. આજે તો પૈસા પાસે હોય એટલે પત્યું.

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ સાંદિપની ઋષિના આશ્રમમાં યુવાનીના ગુણો મેળવી ગુણથી, વૃત્તિથી અને વિચારોથી યુવાન બન્યા. સાંદિપની એ વિદ્યા આપતી વેળાએ શ્રીકૃષ્ણને કહ્યું. તારો અભ્યાસ પુરો થયો. આમ તો જીવનમાં અભ્યાસ કદી પુરો થતો નથી. ઉપાધિ (Degree) મેળવવી એનું જ નામ શું ભણતર ! વિશિષ્ટ પ્રકારના ગુણો જીવનમાં નિર્માણ કરવા અને તે જીવનમાં આવે તેજ સાચું ભણતર. કેવળ ઉપાધિઓ (Degree) મેળવવી એનું નામ ભણતર કે શિક્ષણ નહિ. સાચું ભણતર તો જીવન સંગ્રામમા ઝકાવ્યા પછી જ શરૂ થાય. જીવન સંગ્રામની પરીક્ષામાં સફળ થવાનું શિક્ષણ તે મેળવ્યું છે. તારું તપોવનનું શિક્ષણ પણ એ પુરું થયું. હવે તું ‘સ્નાતક’ બન્યો એટલે હવે તું આશ્રમ-ગુરુકુળ છોડીને તારા જીવનની સુવાસ આખાયે વિશ્વમાં ફેલાવે”.

માલવિકા પટેલ

લેબ આસીસ્ટન્ટ

(એફ.એન.ડી.પાર્ટમેન્ટ)

પથ્થર

પથ્થરમાં પણ પ્રાણ હોય છે. પથ્થર ને પણ સંવેદના હોય છે.
ક્યારેય મારશો નહિ તેને લાત, નહિ તો કરવો પડશે પાછળથી કલ્યાંત
પથ્થરથી તો અગ્નિ પ્રગટ્યો, ને આજે એને જ ધિક્કાર કર્યો
પથ્થર મુકીને યણી ઈમારત, ને અંતે આંગણામાંથી પણ નિકાલ કર્યો.
કાયા ભલે પથ્થર હોય પણ, હૃદય જો જરા સ્પર્ધી જોજો
પથ્થરમાંથી પણ પંડિત બને, તેને દ્રવ્યરૂપે કલ્પી જોજો.
ગુરુઓનો જન્મદાતા છે પથ્થર, તો સાગરનો સહારો છે પથ્થર
પર્વતોનો પાયો છે પથ્થર, તો અનેક જીવોનું પારણું છે પથ્થર.
ક્યારેય તેને ઠુકરાવશો નહિ, આશા ઓનો કિનારો છે પથ્થર
ને ભુમિકાનો ભાર હરનાર છે પથ્થર
જો પથ્થરમાંથી કૃતિ કંડારાય, તો વર્ષો સુધી 'પથ્થર' પણ મંદિરમાં પુજાય
જ્યારે પથ્થર રૂપે મળે ઝવેરાત, ત્યારે દુનિયાની જાણે આંખ અંજાય.
પારખતા આવડે તો પારખી લેજો, તે કરી લેજો ઓળખાણ,
નહિ તો એક દિ ખુટી જશે. એ મુલ્યવાન પથ્થર કેરી ખાણ
ત્યારે દુનિયાની આંખ ઉઘાડશે, તો કરવો રહ્યો કલ્યાંત, માત્ર કરવો રહ્યો કલ્યાંત.

સેજલ સી. ધકેચા
ટી.વાય.(એફ.એન.)

માતા-પિતાનો પડછાયો

સંતાન છે તો છેવટે માતા-પિતાનો અક્ષ, એમની જાળવણીમાં ના આવે કોઈ સમક્ષ.
જો યોષતુ ને જાળવતું તે બનાવતું સંસ્કાર, એમની છાયા વગર તો જાણે જીવન દુષ્કાળ.
થોડો તડકો, થોડી છાંવ ને માતા-પિતાનો પ્રેમભાવ,
ત્યારે જ તો ઘડાતું બંધારણ મનનું ને બનતો માનસભાવ.
જો ના હોતી આ પિતૃછાયા, તો બનતુ જીવન વેરણ
એમની તો આ જાળવણી હતી જેમણે ખીલાવ્યું રણમાં ગુલાબ,
માતાપિતાની છે આ છાયા, જેમાં ના કોઈ માયા,
ભગવાન ને નથી જોયા ક્યારેય, માતા-પિતા છે એમની કાયા.
મેં જાણ્યું મેં નિહાળ્યું, ક્યાંક ખુટે છે આ કડી,
જ્યારે વાંસની સમાચારમાં, બની છે ક્યાંક આંતકવાદીની ટોળી.
ભિલ્લ ભિલ્લ માનસભાવમાં જણાતો આ ભેદભાવ.
જે સંતાન જેટલું સમજતું આ દુર્લભભાવ,
વારસમાં મળતો આ વ્યક્તિનો મિલાવ,
જીવનમાં અંત સુધી રહેતો છાયાનો આ સંગાથ.

ડીમ્પી વી. કડીયા
ટી.વાય.(એફ.એન.)

माँ की व्यथा

मेरी व्यथा
अनकही सही
अनजानी नहीं है
मुझ जैसी
हज़ारों नारियोंकी
कहानी यही है

जन्म सेही
खुदको
अबला जाना
जीवन के हर मोड़ पर
परिजनोंने ही
हैय माना

थी कितना प्रफुल्लित मैं
उस अनुठें अहसास से
रचबस रहा था जब
एक नन्हा अस्तित्व
मेरी सांसों की तार में
प्रकृति के हर स्वर में
नया संगीत सुनरही थी
अपनी ही धुन में
न जाने कितने
स्वप्न बुन रही थी

लम्बी अमावस के बाद
पूर्णिस्मा का चाँद आया
एक नन्हीसी कलीने
मेरे आंगनको सजाया

आए सभी मित्रगण, सम्बन्धी
कुछके चहरेथे लटके
तो कुछ के नेत्रोंमें
आँसु थे अटके
भाँतिभाँति से
सभी समझाते
कभी देते सांत्वना
तो कभी पीठ थपथपाते
कुछने तो दबे शब्दोंमें
यह भी कह डाला
धबराओ नहीं, खुलेगा कभी
तुम्हारी किस्मतका भी ताला

लुप्त हुआ गौरव
खो गया आनन्द
अनजानी पीड़ासे यह सोचकर
बोझिल हुआ मन
क्या हुआ अपराध
जो ये सब मुझे कोसते हैं
दबे शब्दों में
मनकी कटुता में
मिश्री घोलते हैं

काश ! ममता में होता साहस
माँ की व्यथाको शब्द मिल जाते
चीखकर मेरी नन्ही कलीका
सबसे परिचय युँ कराते
न इसे हेय, न अबला जानो
खिलने दो खुशबू पहचानो

दीपा जोशी

Contributed by Vijaya Agarwal

Lecturer (F.N.Dept.)

"PRAGATI" 2012-2013
S. M. Patel College Of Home Science
(A charutar Vidya Mandal Institute)
Vallabh Vidyanagar

Awarded "College with Potential for Excellence" Status
University Grants Commission, New Delhi

President

Ms. Rekha Emanuel

Editorial Board

Ms. Paresha Patel

Ms. Krishna Narain

Ms. Alpana Shah

Ms. Bhavana Chauhan

Editors

Ms. Vijaya Agarwal

Ms. Falguni Desai

S. M. PATEL COLLEGE OF HOME SCIENCE

(A Charutar Vidya Mandal Institution)

Vallabh Vidyanagar-388 120 (Dist. Anand, Gujarat)

Phone : 91-2692 - 230245

e-mail : smpcollege.2006@yahoo.co.in

Website : www.smphomescience.edu.in